

FÖLDRAJZ OKTV 2012/2013

2. Ipari felhasználású nemfémes ásványi nyersanyagok bányászata és hasznosítása Magyarországon

(Jellemezni lehet Magyarország ipari felhasználású (azaz nem kifejezetten építőipari felhasználású) nemfémes ásványi nyersanyagvagyonát, értékelni lehet ezt európai összehasonlításban. Be lehet mutatni és össze lehet hasonlítani ezen nyersanyagok képződésének korát és folyamatait, jelenlegi területi elhelyezkedésüket, a fontosabb lelőhelyeket jellemezni lehet geológiai szempontból, elemezni és értékelni lehet a bányászat jellemzőit és az ezzel járó környezeti kockázatokat. Bemutatni és elemezni lehet a nyersanyagok elméleti és konkrét hazai felhasználási formáit. Célszerű részletesen bemutatni egy konkrét lelőhelyet geológiai és bányászati szempontból, valamint a bányászott nyersanyag hasznosítását.)

Könyvek:

Andreics János – Blascheck Aladár: A salgótarjáni kőszénbánya részvénytársaság zsilvölgyi bányáinak monográfiája. Bp., Atheneum, 1903. 67 p. – N 1315

Babics András: Az észak-mecseki kőszénbányászat története. Bp., Akadémiai K., 1967. 203 p. – N 3957

Babics András: Az észak-mecseki kőszénbányászat a feudalizmus korában. Bp., Dunántúli Tudományos Intézet, 1964. 29 p. (Dunántúli tudományos gyűjtemény, 50.) – M 5378

Babics András: A pécsi kőszénbányászat a feudalizmus korában. Bp., Dunántúli Tudományos Intézet, 1963. 41 p. (Dunántúli tudományos gyűjtemény, 42.) – N 3302

Babics András: A pécsvidéki kőszénbányászat története. Bp., Magyar Történelmi Társulat, 1952. 256 p. – M 2315

Babics András: A vasasi kőszénbányászat a feudalizmus korában. Pécs, Dunántúli Tudományos Intézet, 1957. 49 p. (Dunántúli tudományos gyűjtemény, 11.)

Bán Imre: A magyar kőszénbányászat története az 1759-1918. években. Bp., Akadémiai K., 1953. 27 p. – X 5081

Benke István (főszerk.): A magyar bányászat évezredek története. 1. kötet. Bp., Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, 1997. 695 p. – MFT

Bora Gyula – Korompai Attila (szerk.): A természeti erőforrások gazdaságtana és földrajza. 2. jav. kiad. Bp., Aula, 2003. 86-93 p. – N 6834

Böckh János – Gesell Sándor: A Magyar Korona országainak területén művelésben és feltárófélben levő nemesfém, ércz, vaskő, ásványszén, kősó és egyéb értékesíthető ásványok előfordulási helyei. Bp., Franklin, 1898. 60 p. – N 3046

Bulla Béla – Mendöl Tibor: A Kárpát-medence földrajza. Bp., Lucidus K., 1999. 420 p. – M 9791

Erdmann Gyula – Pető Iván: A Magyar szénbányászat a felszabadulástól a hároméves terv végéig. Bp., Akadémiai K., 1977. 208 p. – N 5019

Fülöp József: Az ásványi nyersanyagok története Magyarországon. Bp., Műszaki Kvk., 1984. 179 p. – N 5836

Fülöp József: Bevezetés Magyarország geológiájába. Bp., Akadémiai K., 1989. 246 p. – N 6118, N 6129

Gertig Béla (szerk.): Komló földrajza. Pécs, Szikra Nyomda, 1975. 255 p. – M 6942

Hantken Miksa: A magyar korona országainak széntelepei és szénbányászata. Bp., Légrády, 1878. 331 p. – M 3042

Hubai József: Magyarország erőforrásainak geográfiája. Bp., Tankönyvk., 1992. 119 p. – N 6238

Juhász Árpád: Évmilliók emlékei : Magyarország földtörténete és ásványi kincsei. Bp., Gondolat, 1983. 512 p. – N 5754, N 5759, N 5760, N 5761

Kajtor Erzsébet: A nógrádi szénbányászat természeti és társadalmi hatásai. Pécs, PTE Földrajzi Intézetének Természetföldrajz Tanszéke, 2003. 12 p. (Közlemények a Pécsi Tudományegyetem Földrajzi Intézetének Természetföldrajz Tanszékéről, 22.) – X 11758

Koch Sándor: Magyarország ásványai. 2. átd. kiad. Bp., Akadémiai K., 1985. 562 p. – N 5871

Kovács Lajos: Magyarország regionális földtana. Bp., Tankönyvk., 1967. 249 p. – M 5891

Magda Róbert (szerk.): A magyarországi természeti erőforrások gazdaságtana és hasznosítása. Bp., Mezőgazda K., 2001. 167 p. – N 7171

Magyarország ásványi nyersanyagvagyonja : (tájékoztató a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete XXIII. kongresszusára) / [összeáll. Központi Földtani Hivatal]. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1985. 32 fol. – O 6514

Magyarország nemfém ásványi nyersanyagvagyonja : (ásványbányászati nyersanyagok) / összeáll. Dank Viktor. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1984. 43 fol. – O 6513

Magyarország nemfémek (ásványbányászati-, építő-, építőanyagipari, kohászati és talajjavító-) ásványi nyersanyagvagyonának 1985. I. 1-i mérlege. A/Vállalati kötet / fel. vez. Hahn György. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1985. 804 p. – O 3871

Magyarország nemfémek (ásványbányászati-, építő-, építőanyagipari, kohászati és talajjavító-) ásványi nyersanyagvagyonának 1985. I. 1-i mérlege. B/Területi kötet / fel. vez. Hahn György. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1985. 666 p. – O 3872

Magyarország nemfémek (ásványbányászati-, építő-, építőanyagipari, kohászati és talajjavító-) ásványi nyersanyagvagyonának 1986. I. 1-i mérlege. A/Vállalati kötet / fel. összeáll.: Szilágyi Albert ; közreműk. Hahn György [et al.]. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1986. [748] ism. lapsz. – O 3965

Magyarország nemfémek (ásványbányászati-, építő-, építőanyagipari, kohászati és talajjavító-) ásványi nyersanyagvagyonának 1986. I. 1-i mérlege. B/Területi kötet / fel. összeáll.: Szilágyi Albert ; közreműk. Hahn György [et al.]. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1986. [615] ism. lapsz. – O 3964

Magyarország nemfémek ásványbányászati és építőanyagipari ásványi nyersanyagvagyonának 1991. I. 1-jei mérlege. A/Vállalati kötet / [fel. összeáll. Petró Éva ; közreműk. Hahn György et al.]. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1991. [644] ism. lapsz. – L 6755

Magyarország nemfémek ásványbányászati és építőanyagipari ásványi nyersanyagvagyonának 1991. I. 1-jei mérlege. B/Területi kötet / [fel. összeáll. Petró Éva ; közreműk. Hahn György et al.]. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1991. [546] ism. lapsz. – L 6756

Némedi Varga Zoltán (szerk.): A mecseki feketeköszén kutatása és bányaföldtana. Miskolc, Miskolci Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár, 1995. 472 p. – MFT

Rozlozsnik Pál – Schréter Zoltán – Roth Károly: Az esztergomi szénterület bányaföldtani viszonyai. Bp., Magyar Királyi Földtani Intézet, 1922. 128 p. – N 2276

Schmidt Sándor: Az esztergomi szénmedence bányászatának ismertetése. Bp., Salgótarjáni Kőszénbánya Rt., 1932. 207 p. – N 539

Schréter Zoltán: A borsod-hevesi szén és lignitterületek bányaföldtani leírása. Bp., Magyar Királyi Földtani Intézet, 1929. 390 p. (A Magyar Királyi Földtani Intézet kiadványai) – X 10589

Szentiványi Ferenc: Földtan IV. : Magyarország földtana. Bp., Műszaki Kvk., 1976. 341 p. – M 6560, M 6849

Tájékoztató Magyarország 1988. I. 1-jei helyzet szerinti ásványi nyersanyagvagyonáról / [összeáll. Központi Földtani Hivatal]. Bp., Központi Földtani Hivatal, 1988. – 261 p. – L 7482

Takács Pál – Ettore László (szerk.): A kőszén képződése, kémiája és bányászata. Bp., Nehézipari Kvk., 1952. 211 p. – M 2702

Vadász Elemér: A borsodi szénmedence bányaföldtani viszonyai. Bp., Magyar Királyi Földtani Intézet, 1929. 393-460 p. (A Magyar Királyi Földtani Intézet kiadványai) – X 10589

Vadász Elemér: Magyarország földtana. 2. átdolg., bőv. kiad. Bp., Akadémiai K., 1960. 646 p. – N 2778

Könyvfejezetek:

Ádám László: A Nyugat-magyarországi-peremvidék hasznosítható nyersanyagainak és sajátos természeti adottságainak értékelése. In: Ádám László, Marosi Sándor (szerk.): A Kisalföld és a Nyugat-magyarországi-peremvidék. Bp., Akadémiai K., 1975. 488-513. – N 4777, N 4778, N 4779, N 4780, N 5168

Ásványok, kőzetek, bányakincsek. In: Karátson Dávid (főszerk.): Magyarország földje : kitekin-téssel a Kárpát-medence egészére. Bp., Magyar Könyvklub, 2002. 151-215. – O 5599

Bank Klára: A szén szerepe a huszadik század végén, különös tekintettel az Európai Unió országaira. In: Lovász György, Szabó Géza (szerk.): Területfejlesztés - regionális kutatások : tiszteletkötet Tóth József professzor úr 60. születésnapjára. Pécs, PTE Természettudományi Kar Földrajzi Intézet, 2000. 327-335. – M 9884, M 9901

Barnabás István - Katona Tamás János - Kocsis Károly - Kovács Ferenc - Lakatos István - Ormai Péter: Bányászat és energiaellátás. In: Kocsis Károly, Schweitzer Ferenc (szerk.): Magyarország térképekben. Budapest, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, 2011. 161-175. – O 6435, O 6436

Frisnyák Sándor: A magyar bányáipar történeti földrajzi vázlat (1895-1920). In: Abonyiné Palotás J., Becsei J., Kovács Cs. (szerk.): A magyar társadalomföldrajzi kutatás gondolatvilága. Szeged, SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék, 2002. 121-134. – N 6726

Geológiai erő- és veszélyforrások. In: Mészáros Ernő, Schweitzer Ferenc (szerk.): Magyar tudománytár. 1., Föld, víz, levegő. Bp., MTA Társadalomkutató Központ - Kossuth K., 2002. 279-360. – O 5550, O 5552

Hahn György: A Dél-Dunántúl ásványvagyon-készlete. In: Ádám László, Marosi Sándor, Szilárd Jenő (szerk.): A Dunántúli-dombság (Dél-Dunántúl). Bp., Akadémiai K., 1981. 80-93. – N 5495, N 5496, N 5497, N 5498, N 5499

Hahn György: A Dunántúl és a Kisalföld ásványi nyersanyagai és bányászatuk. – In: Frisnyák Sándor, Tóth József (szerk.): A Dunántúl és a Kisalföld történeti földrajza : a Budapesten és Pécsen 2002. november 25-26-án megtartott tudományos konferencia előadásai. Nyíregyháza - Pécs, Nyíregyházi Főiskola Földrajz Tanszéke - PTE Földrajzi Intézete, 2003. 181-185. – M 10397, M 11442

Katona Sándor: A Kisalföld ásványi nyersanyagainak és sajátos természeti adottságainak értékelése. In: Ádám László, Marosi Sándor (szerk.): A Kisalföld és a Nyugat-magyarországi-peremvidék. Bp., Akadémiai K., 1975. 215-226. – N 4777, N 4778, N 4779, N 4780

Némedi Varga Zoltán: A Mecseki Kőszén Formáció ösföldrajzi viszonyai. In: Hevesi Attila (szerk.): Földrajz : tiszteletkötet Hahn György 70. születésnapjára. Miskolc, Miskolci Egyetemi K., 2006. 17-30. – M 10801

Perczel György: Bányászat. In: Perczel György (szerk.): Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. Bp., ELTE Eötvös K., 2003. 287-298. – M 10376

Püspöki Zoltán - Demeter Gábor: Elég-e a szén? : a felszínalatti szénelgázosítás (underground coal gasification - UCG) perspektívái Magyarországon. In: Süli-Zakar István (szerk.): Tanár úrnak tisztelettel! : 56 tanulmány Dr. Korompai Gábor 70. születésnapjára. – Debrecen, Kossuth Egyetemi K., 2007. 209-214. – M 11059

Ság László: Ásványi nyersanyagok. In: Ádám László - Marosi Sándor - Szilárd Jenő (szerk.): A Dunántúli-középhegység, A) : Természeti adottságok és erőforrások. – Bp., Akadémiai K., 1987. 196-242. – N 6015, N 6016, N 6017, N 6018

Vidéki Imre: A szén gazdaságföldrajza. In: Vidéki Imre (szerk.): Fejezetek ipar- és közlekedésföldrajzból. Bp., ELTE Eötvös K., 2008. 53-69. – N 7028

Folyóiratcikkek:

Ballabás Gábor: Szénbánya-sirató : Márkushegy - a mélység múló mámora. *A Földgömb*, 12/8. (2010). 58-71.

Barabás András - Konrád Gyula: A mecseki kőszén és uránérc bányászatának múltja és lehetséges jövője. *Földrajzi Közlemények*, 132/1. (2008). 3-19.

Bárdossy György: Fosszilis energiahordozók szerepe a jövő energiaellátásában. *Természet Világa*, 139/2. különszám, (2008). 17-22.

Borai Ákos: Az észak-magyarországi szénmedencék távlati termelésének térgazdasági vizsgálata. *Földrajzi Értesítő*, 17/3. (1968). 325-344.

Borai Ákos: A szénbányászat természeti adottságainak értékelése. *Földrajzi Értesítő*, 22/2-3. (1973). 169-187.

Edelstein Miksa: Az ajkai szén szénközettani vizsgálata. *Földtani Közlöny*, 67/4-6. (1937). 109-131.

Fodor Béla: A szénbányászat szerepe és lehetséges távlati Magyarországon energiaellátásában a

szénvagyon figyelembevételével, 1998. *Földtani Kutatás*, 35/3. (1998). 24-29.

Gajzágó Aladár: A Salgótarjáni-medence szénbányászatának jelenlegi helyzete. *Földrajzi Közlemények*, 6/3. (1958). 237-264.

Gidai László: A dorogi terület eocénje. *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve*, 55/1. (1972). 140 p.

Hahn György: Az ásványkincs szerepe életünkben. *Földrajzi Közlemények*, 32/3. (1984). 290-294.

Hahn György – Hudák Éva – Loboda Zoltán: Az Észak-magyarországi-középhegység ásványi nyersanyagai és bányászata. *Földrajzi Értesítő*, 47/3. (1998). 317-358.

Hála József: Az agyagpala bányászata és felhasználása Magyarországon. *Természet Világa*, 138. 12. (2007) 572-574.

Iharosné Laczó Iona: A Dorogi-medence barnaköszén-telepeinek szénközöttani vizsgálata. *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve*, 55/4. (1973). 743-855.

Juhász Ágoston: Az antropogén hatások vizsgálata és térképezése ipari-bányászati területeinken. *Földrajzi Értesítő*, 25/2-4. (1976) 249-253.

Juhász András: A borsodi medence barnaköszén telepei kutatásának földtani alapjai. *Földtani Kutatás*, 36/1. (1999). 7-10.

Juhász András: A Nyugat-borsodi medence kőszéntelepei képződésének körülményei a lópövekben. *Földtani Közöny*, 118/2. (1988). 125-145.

Kapolyi László: A hazai bányászat lehetőségei a 21. században. *Magyar Tudomány*, 46/6. (2001). 659-666.

Kopek Gábor: A Bakony hegység ÉK-i részének eocénje. *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve*, 63/1. (1980). 176 p.

Madai László: Az Észak-magyarországi lignitkutatások múltja, jelene és jövője, 1999. *Földtani Kutatás*, 36/1. (1999). 1-7.

Nagy Elemér (összeáll.): A Mecsek hegység alsóliász kőszénösszlete. *Földtan. A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve*, 51/2. (1969). 970 p.

Nagy Elemér (összeáll.): A Mecsek hegység alsóliász kőszénösszlete. *Teleptan. A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve*, 51/3. (1971). 235 p.

Püspöki Zoltán: A K-Borsodi szénmedence (Tardonai-dombság) széntelepes rétegsorának felosztása a szekvencia- és biosztratigráfiai adatok tükrében. *Acta Geographica ac Geologica et Meteorologica Debrecina*, 35. (1999/2000). 245-254.

Radócz Gyula: A borsodi barnaköszénkutatás új eredményei. *Földtani Közöny*, 90/1. (1960). 48-55.

Rudlné Bank Klára: A prímenergia-források változó nemzetgazdasági szerepe a 20. század végén : (európai uniós és magyarországi tapasztalatok). *Földrajzi Értesítő*, 51/3-4. (2002). 321-346.

Simon Kálmán: A magyar szénbányászat a 20. század második felében. *Magyar Tudomány*, 46/6. (2001). 647-658.

Soós Józsefné: A komlói táj földtani kutatásának 150 éve (1848-1998). *Folia Comloensis*, 7. (1998). 3-23.

Szabó Mihály, G.: Kőszénmedencéink. *Földrajzi Közlemények*, 1/3-4. (1953). 261-266.

Szvirček Ferenc: A 125 éves jubileum árnyoldala a nógrádi szénmedencében (1986-1988). *Bányászattörténeti Közlemények*, 6. (2008) 64-83.

Tamáty István: Szénbányászat: gondok, remények és lehetőségek. *Magyar Tudomány*, 31/8-9. (1986). 607-620.

Tatai Zoltán: A bányászat fejlődése és területi szerkezetének átalakulása. *Földrajzi Közlemények*, 32/2. (1984). 133-145.

Internet-es forrás:

A Bányászati és Kohászati Lapok, illetve a BKL. Bányászat bibliográfiája:
<http://mek.oszk.hu/06300/06376/>